

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO WITOSA
W WOLI BATORSKIEJ**

***WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W KLASACH CZWARTYCH***

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy IV

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

Kształcenie literackie i kulturowe- czytanie i odbiór tekstów kultury				
Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To, co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: - rozpoznaje czytany utwór jako wiersz, utwór epicki, - czyta wskazany fragment tekstu, - wygłasza z pamięci utwór, - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór, - wymienia elementy świata przedstawionego w tekstach epickich: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia, - rozpoznaje fikcję literacką. - wskazuje elementy realistyczne (rzeczywiste), - wymienia wybrane gatunki literackie: <i>baśń, legenda, opowiadanie</i> , - nazywa elementy budowy utworu: <i>tytuł, wers, strofa</i> , - wyjaśnia pojęcia: <i>narrator i bohater, narracja, podmiot liryczny, adresat</i> , - wymienia bohaterów utworu, - rozpoznaje znaczenie dosłowne w tekście,	Uczeń: - wymienia cechy poezji, cechy utworu epickiego, - czyta wskazany fragment tekstu/ wygłasza tekst z pamięci, zwracając uwagę na znaki przestankowe, - wypowiada się na temat przeczytanego utworu, - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych. - wymienia najważniejsze cechy <i>gatunkowe baśni, legendy i opowiadania</i> - wyszukuje w tekście określone informacje, - ustala kolejność wydarzeń, - określa nastrój wiersza, - tworzy przekład intersemiotyczny utworu, - wskazuje autora, osobę mówiącą, wersy, zwrotki, rymy adresata utworu, - rozpoznaje poznane środki stylistyczne w utworze,	Uczeń: - uzasadnia, dlaczego utwór jest wierszem. - czyta/ wygłasza z pamięci, modulując głosem fragment utworu literackiego, - określa temat utworu, - opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, - wyodrębnia obrazy poetyckie, - rozpoznaje czytany utwór jako <i>baśń, legendę, opowiadanie</i> . - opowiada o elementach świata przedstawionego, - nazywa rodzaj narracji: pierwszoosobowa, trzecioosobowa, - nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór, - rozpoznaje elementy budowy utworu - puenta, - opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły, - wskazuje dialog w utworze, - wymienia większość cech bohaterów,	Uczeń: - opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w utworze, a także o bohaterze podmiocie lirycznym/narratorze, - czyta / wygłasza z pamięci wiersz, stosując odpowiednie tempo, dokonując interpretacji głosowej, - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu, - wyjaśnia znaczenie przenośne w tekście, - wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi, - uzasadnia przynależność rodzajową wskazanych tekstów do epiki oraz gatunkową <i>do baśni, legendy, opowiadania</i> , - uzasadnia własne rozumienie utworu, - rozpoznaje funkcje środków stylistycznych, - odróżnia bohatera głównego	Uczeń: - przetwarza informacje na temat utworu w formie, którą sam wybierze, w tym interaktywnej, - samodzielnie analizuje i interpretuje utwór, - wyjaśnia funkcje epitetów, porównań, metafor, wyrazów dźwiękonaśladowczych i uosobień w utworze, - uzasadnia swoją wypowiedź dotyczącą nastroju wiersza, odwołując się do treści utworu, - porównuje elementy świata przedstawionego różnych utworów, bohaterów, - dowodzi, że czytany utwór należy do określonego rodzaju i gatunku literackiego, podając odpowiednie przykłady z tekstu, - porządkuje zdobyte informacje i je pogłębia – także przy wykorzystaniu nowych technologii.

- krótko opowiada, o czym jest przeczytany utwór, - wymienia nazwy środków stylistycznych, takich jak: epitet, porównanie, powtórzenie, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, zdrobnienie - definiuje swoimi słowami pojęcie hymnu, - rozpoznaje słownictwo związane z teatrem,	- wskazuje rymy w wierszu, - rozpoznaje rym jako element rytmizujący wypowiedź. - rozpoznaje utwór liryczny jako hymn. - dzieli wers na sylaby, - prezentuje własne rozumienie spektaklu, filmu, muzyki.	- wskazuje w wierszu poznane środki stylistyczne, - rozpoznaje refren jako element rytmizujący wypowiedź, - wymienia cechy hymnu, - wyjaśnia właściwości tekstów kultury przynależnych do: teatru, filmu, muzyki.	- od drugoplanowego, - analizuje fragment utworu, aby określić rodzaj narracji, - omawia wątek poboczny, - określa wartości ważne dla bohatera i odnosi je do własnego doświadczenia; - odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, - porównuje cechy identyfikujące teksty kultury należące do: literatury, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych. - rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź- liczbę sylab w wersie, - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach w filmie/ spektaklu.	
--	--	--	--	--

Kształcenie językowe – gramatyka jęz. polskiego				
Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: - definiuje pojęcia: <i>alfabet, głoska, litera</i>, - wymienia litery alfabetu, - definiuje pojęcia: nadawca i odbiorca, - wyjaśnia, do czego służy słownik ortograficzny.	Uczeń: – porządkuje wyrazy wg alfabetu, - odróżnia litery od głosek i sylab, – odróżnia samogłoski od spółgłosek, – rozróżnia funkcję samogłoski <i>i</i>, - wyjaśnia pojęcie etykiety językowej.	Uczeń: – określa rolę samogłoski <i>i</i>. - rozpoznaje w tekście nadawcę i odbiorcę,	Uczeń: - dzieli na głoski wyrazy zawierające głoskę <i>i</i>. - analizuje funkcję samogłoski <i>i</i> - stosuje środki grzecznościowe w swoich wypowiedziach.	Uczeń: - wykorzystuje w praktyce znajomość alfabetu do sprawnego wyszukiwania tytułów utworów w podręczniku i korzystania ze słowników,

Kształcenie językowe – gramatyka jęz. polskiego				
Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: - definiuje pojęcie: związek frazeologiczny, synonim, antonim, oficjalna i nieoficjalna odmiana polszczyzny, - wymienia współczesne formy komunikatów.	Uczeń: - rozpoznaje związki frazeologiczne, synonimy, antonimy w tekście, -korzysta ze słownika synonimów.	Uczeń: - podaje przykłady związków frazeologicznych, synonimów i antonimów, - podejmuje próbę wyjaśnienia znaczenia wybranych związków frazeologicznych.	Uczeń: -wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych, -redaguje zdania ze związkami frazeologicznymi, -przekształca tekst w stylu oficjalnym na nieoficjalny i odwrotnie.	Uczeń: -stosuje w wypowiedziach związki frazeologiczne, synonimy, antonimy, - bezbłędnie tworzy różne współczesne formy komunikatów, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych.

Kształcenie językowe – gramatyka jęz. polskiego				
Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: - wymienia części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik , przysłówki, przymek, spójnik, zaimki. - wie, że rzeczownik odmienia się przez przypadki.	Uczeń: - rozpoznaje w zdaniu poznane części mowy, nieosobowe formy czasownika, -z niewielką pomocą nauczyciela odmienia czasownik i rzeczownik, -wskazuje wyrażenie przyimkowe, przyimki proste i złożone.	Uczeń: -odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, -rozpoznaje formy przypadków, -odmienia rzeczownik i czasownik, -wymienia przykłady wyrażań przyimkowych.	Uczeń: -rozpoznaje poszczególne części mowy wśród innych, -stosuje w praktyce zasady pisowni przyimków prostych i złożonych oraz wyrażań przyimkowych, -rozpoznaje spójniki, -tworzy wyrażenia przyimkowe.	Uczeń: -określa funkcję części mowy w zdaniu. -zapisuje przyimki proste i złożone oraz wyrażenia przyimkowe. -używa różnych form rzeczowników i przymiotników,.

Kształcenie językowe – gramatyka jęz. polskiego				
Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: - odróżnia zdanie od równoważnika zdania. - rozpoznaje główne części zdania – podmiot i orzeczenie, zdanie rozwinięte i nierozwinięte, - definiuje swoimi słowami pojęcia: zdanie oznajmujące, pytające i rozkazujące.	Uczeń: - dostrzega związek główny w zdaniu, - odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętego. - odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego. - rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	Uczeń: - wskazuje główne części zdania (podmiot i orzeczenie), - tworzy zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące, - wyjaśnia ich funkcje.	Uczeń: - przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie, - rozpoznaje grupę podmiotu i grupę orzeczenia, - sporządza wykres zdania pojedynczego.	Uczeń: - poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zadania pojedyncze i złożone, - świadomie wykorzystuje wiedzę ze składni do tworzenia różnych form wypowiedzi.

Kształcenie językowe – ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA				
Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: - wymienia zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, h, ch, pisowni wielką literą, - wymienia znaki interpunkcyjne: kropka, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik, cudzysłów.	Uczeń: - poprawnie zapisuje wyrazy, których pisownię wcześniej wyćwiczył. - wymienia zasady użycia przecinka przed wybranymi spójnikami, pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami i czasownikami,	Uczeń: - stosuje zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, h, ch oraz zasady pisowni nazw geograficznych, własnych, - oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym. - stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami i czasownikami	Uczeń: - wymienia zasady pisowni w zakresie pozostałych zasad ortograficznych, - poprawnie zapisze wyrazy w zakresie wprowadzonych zasad ortograficznych.	Uczeń: - zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną. - koryguje błędy w wyrazach. - redaguje własne teksty złożone z różnych rodzajów wypowiedzi i poprawnie stosuje w nich znaki interpunkcyjne.

Tworzenie wypowiedzi				
Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: –rozpoznaje formy wypowiedzi (notatka, opis siebie, dialog, pozdrowienia, opis miejsca/przedmiotu/bohatera/krajobrazu, plan wydarzeń, życzenia, zaproszenie, list prywatny, ogłoszenie), – wymienia różne sposoby notowania, - definiuje, czym jest dialog, akapit, - zna pojęcie komiks, -określa tematykę obrazu, - nazywa wrażenia , jakie wzbudza w nim dzieło sztuki.	Uczeń: - wykorzystuje różne formy notowania w praktyce, - wymienia zasady zapisu poznanych form wypowiedzi, - gromadzi słownictwo do opisu, listu, opowiadania. – tworzy plan kompozycyjny – rozpoznaje akapit, argument, – odróżnia plan ramowy od planu szczegółowego. - wyjaśnia pojęcie komiks, -odpowiada na pytania dotyczące treści całego komiksu, - zaprezentuje elementy przedstawione na obrazie .	Uczeń: - zapisuje dialog. - tworzy każdą formę wypowiedzi , w której zastosuje odpowiednią kompozycję oraz większość wymaganych elementów, - rozpoznaje czytany utwór jako komiks, -opisuje sytuację przedstawioną na obrazie.	Uczeń: - porządkuje słownictwo do potrzebne do napisania konkretnej formy wypowiedzi, – tworzy rozwiniętą i właściwą pod kątem kompozycji wypowiedź, w której stosuje także akapity, - opisuje umieszczone na obrazie elementy i określa nastrój obrazu.	Uczeń: - samodzielnie tworzy bogatą treściowo pracę w określonej formie wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym, - trafnie i wnikliwie uzasadnia swoje argumenty, -przedstawia własne zdanie na temat sytuacji z obrazu.
Samokształcenie				
Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: -wie, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe, -czyta wymagane lektury (obowiązkowe i uzupełniające),	Uczeń: - ocenia przydatność uzyskanych informacji,	Uczeń: - konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych, - czyta wymagane (obowiązkowe i uzupełniające) lektury w całości i interpretuje wybrane wątki.	Uczeń: -gromadzone w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji, - z niewielką pomocą nauczyciela dokonuje analizy i syntezy pozyskanej wiedzy.	Uczeń: - w sposób samodzielny analizuje uzyskaną wiedzę i umiejętności, - formułuje własne oceny poznawanych treści, - rozwija zdobytą wiedzę w praktyce związanej z przedmiotem (projekty, konkursy, poznawanie życia regionu).